

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:5

Voorlopige redactie-commissie: de professoren P. Deddens, B. Holwerda, H. J. Jager en C. Veenhof.
Het nadrukken van de inhoud van dit blad is verboden overeenkomstig de Wet op het Auteursrecht.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Drs R. H. Braumer, Zwolle; Ds J. van Bruggen, Assen; Drs D. J. Buwalda, Kampen; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds L. Doekes, Hilversum; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Kampen; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Apeldoorn; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Amsterdam; Mr Dr J. Meulink, Enschede; Drs H. M. Mulder, Kampen; Rudolf van Reest; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds H. J. Schilder, Utrecht; Ds J. Smelik, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Grootegast; D. Stroom, Bussum; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds C. Vonk, Schiedam; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie: Prof. P. DEDDENS, Spoorwade 7, Kampen; voor medewerkers: rechtstreeks aan hen of aan de administratie.

Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V., Goos, Tel. 2424 — Postrek. Nummer 406040 ten name van „DE REFORMATIE“, GOOS.

Abonn.: f 4.50 per halfj., buitenl. f 11,— per jaar; losse nummers 20 cent, alles bij vooruitbetaling. Advertentiën: 20 cent per m.m.

INHOUD: Hoofdartikel: De kerk en haar diensten, 10.
— Uit de Schrift: „Ons vaderland in de hemelen“ (Filipp. 3:20, 21). — Kerkelijk leven: Vallien kerken onder de Werkloosheidswet? — Orgelfonds-Ereschuld. — Voor 80 jaar.

— Opv. en Onderwijs: De plaats van onze kinderen naar de H. Schrift, 2. — Lit. en Kunst: Het „publiek vermaak“ op de keper beschouwd. — Boekbespreking. — Perschoonw. — Jeugdleven. — Kerknieuws.

De kerk en haar diensten (Art. 28 N.G.B.)

HOOFDARTIKEL

X ALLEN SCHULDIG ZICH DAARBIJ TE VOEGEN

2. Wij gelooven..... dat niemand, van wat staat of kwaliteit hij zij, zich behoort op zichzelf te houden, om op zijn eigen persoon te staan; maar dat zij allen schuldig zijn, zichzelf daarbij te voegen en daarmee te vereenigen, onderhoudende de eenheid der Kerk.....

De kerk is de vergadering der geloovigen. Dat is iets anders en iets meer dan de som van alle geloovigen. De Schrift vergelijkt de kerk menigmaal met een gebouw. De nieuwtestamentische gemeente is ook de vervulling van den oudtestamentischen tempel, de woonstede Gods. Zoo lezen we in Ef. 2:20 v.v..... gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus is de uiterste hoeksteen; op Welken het gehele gebouw, bekwaamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heiligen tempel in den Heere. Op Welken ook gij mede gebouwd wordt tot een woonstede Gods in den Geest. En in 1 Petr. 2:4 v.v. lezen we: Tot Welken (d.i. den Heere) komende, als tot een levenden Steen, van de menschen wel verworpen, maar bij God uitverkoren en dierbaar, zoo wordt gij ook zelve, als levende steenen, gebouwd tot een geestelijk huis.....

Een gebouw is iets anders en iets meer dan de som van de steenen, van de onderdelen, waaruit het is opgetrokken. De steenen zijn op een bepaalde manier samengevoegd, samen vereenigd, tot een eenheid gemaakt. En dan vormen zij met elkander het huis, het gebouw.

Zoo is de kerk iets anders en iets meer dan de som der geloovigen. En daarom zijn de geloovigen geroepen zich bij de kerk te voegen. Daarin wordt hun eigen activiteit gevraagd. Petrus zegt: Tot Welken komende..... Dus de geloovigen moeten zelf komen tot den Heere. Die de uiterste hoeksteen is van het fundament. En dan worden zij zelf ook gebouwd tot een geestelijk huis.

Tegenover de Korinthiërs noemt Paulus de gemeente een lichaam van Christus. In dat lichaam zijn ook verschillende onderdelen, verschillende leden. Maar het lichaam is één (1 Cor. 12:12 v.v.).

In overeenstemming hiermede zegt nu de belijdenis, dat niemand zich op zichzelf behoort te houden om op zijn eigen persoon te staan.

Er zijn altijd weer menschen, die dien kant uit willen, de individualisten, de menschen die uitgaan van de individuen, de aparte personen, hetgeen in dit geval dan zeggen wil: de „vrome“ persoonlijkheid. Volgens het consequente individualisme moet ieder maar op zijn eigen manier God dienen en op zijn eigen manier zalig worden, de heiden op zijn manier, de Jood op zijn manier, de Mohammedaan op zijn manier, de „christen“ op zijn manier, en onder de „christenen“

dan ook ieder weer op eigen wijze: de Roomsche, de Doopsgezinde, de Hervormde van alle gading, de Gereformeerde enz. Het individualisme is sterk gekant tegen de kerk, want de kerk als vergadering der geloovigen staat vierkant tegenover de gedachte van de som der geloovigen.

Toch hebben de individualisten ook altijd weer gemeenschap gezocht. Maar ze hebben het gedaan en doen het vanuit hun individualistisch beginsel, dat in wezen revolutionair is. De revolutieleer ten aanzien van den staat zegt, dat oorspronkelijk alle menschen apart stonden. Ieder was zijn eigen koning en zijn eigen onderdaan. Ieder had zelfbeschikkingsrecht. Men was niet onderworpen aan God, en ook niet aan eenig menschelijk gezag. Ni Dieu, ni maltre, noch God, noch meester, is de revolutieleus.

Maar voor den opbouw van een goede samenleving zijn toen al die soevereine menschen in hun zelfsovereiniteit een afspraak gaan maken. Zij hebben afgesproken, dat ieder afstand zou doen van zijn koninklijke waardigheid en dat al die koninklijke waardigheden zouden worden overgedragen aan een bepaald persoon als vorst of aan een veelheid van personen als regeerend college. En zoo zijn dan volgens de leer der revolutie de staatsgemeenschappen ontstaan, opgebouwd uit en door de individueele soevereine menschen. Waarbij dan die menschen het recht behouden, om, wanneer de vorst of het regeerend college niet handelt naar den wil des volks, tot afzetting over te gaan.

Dit zelfde vertoont zich ook in kerkelijk opzicht. De Doopsgezinden hebben hun Sociëteit, waarin ieder vrij is in zijn denken, maar waarin men elkaar zoekt en elkaars gezelschap bemint, omdat men elkaar „ligt“. Een sociëteit is immers niet een vaste gemeenschap, maar een losse gemeenschap van menschen, die eenlei levensinstelling hebben, eenlei belangstellingsfeer, en die nu elkaar van tijd tot tijd ontmoeten om van elkaars gezelschap te genieten, zonder dat ze elkander binden dan in dit eene: de erkenning van ieders vrijheid. Zoo doet de Doopsgezinde Sociëteit het in de religiositeit: Laat ieder, die religieus is en religieus denkt, zich erbij voegen. Maar: ieders vrijheid, ook in het religieuze denken, moet volkomen geëerbiedigd worden.

Zoo wordt een „gemeenschap“ gebouwd op de basis van het individualisme. Dat is ook de geest van het „gezelschap“. Het „gezelschap“ wordt ook opgebouwd uit individuen, uit individuen van gelijke gezindheid, van gelijke richting, van gelijke denkwijze, van gelijkgestemde vroomheid. Maar de kerk is daar meestal in verachting.

De belijdenis keert zich tegen het individualisme, ook tegen het individualisme van Christenen. Zij zegt dat ieder schuldig is zich bij de kerk te voegen. Wie dat nalaat, verzaakt zijn roeping. Ieder behoort zich te vereenigen met de gemeenschap, de vergadering der geloovigen, onderhoudende de eenheid

der Kerk. Die eenheid der kerk is eenigheid des waren geloofs (Heid. Cat. Zondag 21). Dat is het wat ons in de kerk samenbindt: de eenheid van gelooven en belijden en buigen voor 't Woord des Heeren. Was de eenheid der kerk niet van dien aard, dan stond het er heel anders voor. Dan zouden wij elkaar moeten uitzoeken. Wij zouden moeten uitzoeken wie we er wel en wie we er niet bij wilden hebben. En dan zouden we daarbij onze eigen maatstaven aanleggen. Wij zouden aanleggen b.v. den maatstaf van karakter. Menschen van een bepaald karakter zouden we er wel bij willen hebben, en menschen die een ander karakter hebben zouden we weren. Of we zouden aanleggen den maatstaf van welstand, begaafdheid, aanleg e.d. Maar de eenheid der kerk is niet in zulke dingen gefundeerd. Niet daarin dat we zoo goed bij elkaar passen, en zoo goed met elkaar harmonieëren, en het zoo goed met elkaar kunnen vinden, en zoo goed bij elkaar komen in stand en positie en liefhebben enz. enz., maar in het Woord Gods dat we allen belijden met hart en mond. Er kunnen in al de genoemde opzichten grote verschillen bestaan tusschen de kerkleden, maar dat neemt niet weg dat zij toch onderling saamverbonden zijn door den band des geloofs, door de eenheid van belijden, door de eenheid van geloofsinhoud.

Dit geldt dan ook van een ieder, van wat staat of kwaliteit hij zij. Welke positie iemand ook inneemt, of hij koning zij of ambachtsman, welken welstand of iemand ook heeft, of hij rijk zij of arm, welke ontwikkeling iemand ook bezit, of hij geleerd zij of ongeleerd, voor ieder ligt er deze roeping. De rijke mag niet zeggen: Ik doe daar niet aan mee, ik wil geen gemeenschap onderhouden met menschen die arm zijn, die niet mee kunnen doen. Hij, die een hooge positie bekleedt in het leven en staat op een hooge trap van cultureele ontwikkeling, mag niet zeggen: Ik doe daar niet aan mee, dat is mijn stand niet en mijn smaak. De geleerde mag niet zeggen: Ik doe daar niet aan mee, ik laat mij niet onderwijzen door een predikant, die in wetenschappelijke vorming ver mijn mindere is.

De kerk is niet een heersociëteit en niet een wetenschappelijk genootschap. De kerk is de vergadering der geloovigen. En de eenheid der kerk is de eenheid des waren geloofs.

En in de gemeenschap der kerk kunnen allen in het geloof gebouwd worden door een prediking die waarachtig prediking is, en daarvan de vruchten plukken. Waarachtige prediking, dat is: ontsluiting van het Evangelie, die appelleert op het geloof. Waar de prediking ontaard is in een culturele lezing, daar is zij slechts voor een uitgezocht gezelschap. Maar waar zij waarachtige prediking is, daar appelleert zij op het geloof.

En dan kan het gebeuren, dat ongeleerde zielen, die waarachtig gelooven, het Evangelie indrinken met een dorstig hart, de prediking verstaan en erdoor gebouwd worden. En dat er ontwikkelde menschen zijn, die er niets van verstaan en aan wie de prediking voorbijgaat. Er moet zijn een luisteren met het geloof!

Een radio-uitzending op een bepaalde golflengte kunnen we alleen maar opvangen, wanneer ons ontvangsttoestel op diezelfde golflengte is afgestemd. Al is ons toestel nog zoo voortreffelijk, wanneer het niet op dezelfde golflengte is afgestemd komt de uitzending niet door.

Welnu, de prediking, die waarachtige prediking is, zendt uit op de golflengte van het geloof. En wan-

neer we niet op die golfengte luisteren vangen we niets op.

Dat geldt voor ieder, hoog en laag, rijk en arm, geleerd en ongeleerd. De Schrift houdt ons voor dat veelal de hoogen en de rijken zich afzijdig houden, en niet gaan in de wegen des Heeren. De profeet Amos toont tegen de deftige dames van de stad Samaria. Hij noemt ze: koeien van Basan (Amos 4:1). Jezus zegt: Voorwaar, Ik zeg u, dat een rijke bezwaarlijk in het koninkrijk der hemelen zal ingaan. En: Het is licht, dat een kemel ga door het oog van een naald, dan dat een rijke inga in het koninkrijk Gods (Matth. 19 vs 23, 24). En Paulus zegt: Want gij ziet uw roeping, broeders! dat gij niet vele wijzen zijt naar het vleesch, niet vele machtigen, niet vele edelen. En hij voegt daaraan toe: Maar het dwaze der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou; en het zwakke der wereld heeft God uitverkoren, opdat Hij het sterke zou beschamen; en het onedele der wereld, en het verachte heeft God uitverkoren, en hetgeen niets is, opdat Hij hetgeen iets is, te niet zou maken; opdat geen vleesch zou roemen voor Hem (1 Cor. 1:26-29).

„Ons vaderland in de hemelen”

„Want wij zijn burgers van een rijk in de hemelen, waaruit wij ook de Here Jezus Christus als Verlosser verwachten; die ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het aan zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig wordt, naar de kracht, waarmee Hij ook alle dingen zich kan onderwerpen.”

Filipp. 3:20, 21. Vert. Ned. Bijb. Gen.

In de voorafgaande verzen heeft Paulus gesproken van mensen, die wandelen als vijanden van het kruis van Christus. Hun einde is het verderf, hun God is de bulk, hun eer stellen zij in hun schande, zij zijn aardsgezind. Waarschijnlijk waren het Joden, die niet roemden in het volbrachte werk van Christus, maar in hun besnijdenis. Ze steunden op hun vleeselijke afkomst, stelden hun eer in een lichamelijke operatie (de besnijdenis), zochten dus het leven niet buiten zichzelf in Christus, maar in hun vlees. Anderen denken, dat het mensen waren, die in de zonde wilden leven, om de genade te vermeederen: God zou de zonden toch wel vergeven. Ze leefden er maar op los, genoten van het zondige leven en maakten zich wijs, dat het toch wel met hen terecht kwam.

M.i. zullen we wel moeten denken aan Judaïsten. Hoe dit ook zij, in elk geval moeten christenen anders leven. „Want ons vaderland is in de hemelen.” Wij moeten het leven niet zoeken in deze wereld. Ook niet in onze vleeselijke afkomst of in Jeruzalem, dat beneden is. Want onze staat of ons burgerschap, of ons vaderland is in de hemelen. Paulus heeft zich met opzet zo uitgedrukt voor de Filippensen.

Filippi was een zogenaamde kolonie. Zo wordt zij genoemd in Hand. 16:12. Een kolonie in het Romeinse wereldrijk. Als de Romeinen een land hadden veroverd, dan stichtten zij daar nederzettingen van Romeinse burgers. Oud-soldaten bijv. kregen daar land in bezit en zij vormden een Romeinse gemeenschap in het hun vreemde land. Vroeg men zulke veteranen naar hun vaderland, dan antwoordden zij: Rome is onze vaderstad. We zijn Romeinen! Ze konden zeggen: ons vaderland is Rome. Daar woont de keizer. Vandaar krijgen we onze wetten. Vandaar uit worden wij beschermd. Daarheen gaat ons verlangen. Ze werden nooit echte Grieken of Macedoniërs. Ze bleven Romeinen.

Voor de christenen was deze uitdrukking dus wel duidelijk. Ze stemden met Paulus in: Ons vaderland is in de hemelen. Daar in de hemel was immers de residentie van hun Here: Jezus Christus. Het was hun enige troost in leven en sterven zijn eigendom te zijn. Van Hem ontvingen ze hun wet: Het heilig Evangelie, waarnaar ze wandelden. Door Hem werden ze beschermd, zodat de poorten der hel niet zouden overwinnen. Naar Hem ging hun verlangen ook uit. Om eens altijd bij Hem te zijn.

Met nadruk zegt Paulus: Ons vaderland is in de hemelen. Daar staat niet het gewone woordje is, maar een sterkere uitdrukking, die betekent: Het is er werkelijk, het burgerschap staat ons ter beschikking, we mogen ons in dat bezit verheugen, het is ons als werkelijkheid gegeven.

Het is een „vreemd” vaderland. Geen oog kan het zien, geen tastbaar bewijs kunnen we er van geven. En toch is het er. Even werkelijk als we Nederlanders zijn krachtens geboorte, zijn de gelovigen burgers van het koninkrijk der hemelen door Gods genade. Dat is niet om trots op te zijn of over te roemen, alsof wij dat burgerschap gekocht hadden. Het is immers gegeven uit grondeloze barmhartigheid. Het kan ons alleen maar dankbaar stemmen en ootmoedig maken. Het is verkiezing van God, onverdiende gunst.

Een Romein was trots. Hij sloeg zich op de borst en vond zich verheven boven alle niet-Romeinen. Een christen heeft geen reden om trots te zijn. Hij kan God alleen maar danken voor zijn onuitsprekelijke genade.

Dat is ook altijd weer gezien in elke kerkreformatie. Wat groot is naar de wereld blijft meestal achter en zet niet den stap der geloofsgehoorzaamheid. Er zijn dan zooveel verworvenheden en zekerheden, die men niet wil loslaten en prijsgeven, waaraan men in elk geval wil vasthouden. En dan wordt men door de begerlijkheden van het eigen vleesch verhindert om Christus te volgen op Zijn weg. Dat ligt niet in den rijkdom als zoodanig. Maar dat ligt in het zondige hart. En de duivel maakt van den rijkdom gebruik tot verzoeking om af te houden van het pad van Gods geboden.

God maakt alle mensen zalig, ook rijken. Wanneer de discipelen na de hierboven aangehaalde woorden van Jezus vragen: Wie kan dan zalig worden? dan is het antwoord: Bij de mensen is dat onmogelijk, maar bij God zijn alle dingen mogelijk (Matth. 19:25, 26).

Ieder is schuldig zich bij de kerk te voegen en zoo de eenheid der kerk te onderhouden, welke is eenigheid des geloofs.

B. JONGELING.

UIT DE SCHRIFT

„Waaruit wij ook de Here Jezus Christus als Verlosser verwachten.” Wil dat zeggen, dat burgers van het koninkrijk Gods nog niet verlost zijn? Stellig niet. Ze hebben nu reeds vergeving van zonden. En een voorzmaak van het eeuwige leven. Vrede met God en verlossing van de heerschappij van de duivel. Maar het heerlijkste komt nog. De volkomen verlossing.

Zoals de kolonisten het een feest vonden als hun keizer hen kwam bezoeken, zo vinden de gelovigen het een groot feest als de Here wederkomt. Daar verlangen ze naar als het goed met hen is. Daarnaar zien ze uit.

De kerk heeft op grond van de Schriften haar geloof beleden in de wederkomst des Heren. Ze heeft uitgesproken aan het slot van art. 37: „En tot een genadige vergelding zal hen de Here zulk een heerlijkheid doen bezitten, als het hart eens mensen nimmer zoude kunnen bedenken. Daarom verwachten wij die grote dag met een groot verlangen, om ten volle te genieten van de beloften Gods, in Jezus Christus, onze Here.”

En wat zal de Verlosser dan in die dag doen? Wat behoort tot de volkomen verlossing? De zaligheid der ziel? Dat stellig ook. Maar het lichaam hoort ook bij ons. Dat vergeet de Here niet. Paulus schrijft immers: „Die ons vernederd lichaam veranderen zal, zodat het aan zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig wordt.” Hij spreekt van ons lichaam der vernedering. Hij minacht het lichaam niet. Zoals velen gedaan hebben in de loop der tijden. Sommigen hebben gezegd: Het lichaam is maar een soort graf voor de ziel. De ziel is in dat omhulsel als begraven. Het moet eruit verlost worden. Of men heeft, in een andere beeldspraak, het zo gezegd: Het lichaam is de schelp, waarin de ziel, de kostbare parel, zit opgesloten. De ziel zou als een gevangene zitten in de gevangenis van het lichaam.

Daar moet Paulus niets van hebben. Het lichaam is Gods schepping. Een prachtig kunstwerk. Wat zit dat lichaam wonder-heerlijk in elkaar. Het zou wel goed zijn als christen-dokters ons daar wat meer van vertelden. Maar toch is het een lichaam-der-verneder- ring. Het draagt de gevolgen van de zonde. Het is zwak en broos. Het kan ziek worden. Wat wordt er een ellende geleden. Honderden ziekten doen er voortdurend aanvallen op. En geen lichaam houdt het op de duur tegen die aanvallen uit. De krachten worden gesloopt, de zenuwen worden zwak, het hart geeft het langzamerhand op. Wat een ellende van het lichaam als gevolg van de zonde. Soms van de zonde der voorgelaten, soms van eigen zonden. Vaak ook zonder aanwijsbare oorzaak. Maar elk lichaam wordt op Gods tijd afgebroken. Wat is onze troost daartegen?

Dat onze Verlosser zal komen om dit vernederd lichaam te veranderen. We zullen een gedaante-verwisseling ondergaan. Het lichaam der gelovigen zal gelijkvormig worden aan het verheerlijkte lichaam van Christus. Hoe dat precies zijn zal weet ik niet. Maar dat het heerlijk zal zijn, daar kunnen we op aan.

Ik denk aan wat Paulus schreef aan de Corinthiërs in hoofdstuk 15: „Alzo zal ook de opstanding der doden zijn. Het lichaam wordt gezaaid in verderfelij- kheid, het wordt opgewekt in onverderfelijheid. Het wordt gezaaid in oneer, het wordt opgewekt in heerlijkheid. Het wordt gezaaid in zwakheid, het wordt opgewekt in kracht. Een natuurlijk lichaam wordt er gezaaid, een Geestelijk lichaam wordt er opgewekt”. D.w.z. een lichaam, dat geheel door de Heilige Geest wordt beheerst.

Wat een genot is het nu reeds een gaaf, gezond lichaam te hebben. Wat een genot zal het zijn als niemand ooit meer zal zeggen: ik ben ziek. Wat een heerlijkheid, dat niemand dan meer de dood heeft te vrezen. Christus zal ons lichaam aan zijn verheerlijkt lichaam gelijkvormig maken. Hoe dat zal zijn, dat wisten de apostelen ook niet.

„Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods, en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen; maar wij weten, dat, als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem zullen ge-

lijk wezen; want wij zullen Hem zien gelijk Hij is” (1 Joh. 3:2). „Wanneer nu Christus zal geopenbaard zijn, die ons leven is, dan zult ook gij met Hem geopenbaard worden in heerlijkheid.”

We kunnen over de heerlijkheid van hiernamaals slechts spreken in tegenstelling met wat wij nu zien en ondervinden. Als we altijd bij de Here zullen zijn, dan zal „God alle tranen van hun ogen afwissen en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn, want de eerste dingen zijn weggegaan” (Openb. 21:4).

God zal het wonderlijk goed maken. En als wij twijfelmoedig vragen: Hoe zijn deze dingen mogelijk? Dan antwoordt Paulus: „naar de kracht, waarmee Hij ook alle dingen Zich kan onderwerpen.” Zou voor de Here iets te wonderlijk zijn? Begrijpen we iets van de Schepping? Begrijpen we iets van het ontstaan van het leven? Begrijpen we iets van de opstanding van de Here Jezus? Begrijpen we iets van leven of dood?

We kunnen het alleen maar geloven tot onze onuitsprekelijke troost: De Here zal ons eens van alle lichamelijke ellende verlossen en ons geven een Geestelijk, heerlijk, gaaf, gezond lichaam, dat nooit meer sterft. Om Hem daarin eeuwig te dienen en te verheerlijken.

Nog een enkele vraag: Wandelen we als burgers van de hemelse stad? Daarvoor hoeven we niet in een klooster te gaan. Dat mag zelfs niet. We mogen en moeten het volle leven aanvaarden. Maar dan toch altijd in de vreze des Heren. Maar dan toch zo, dat we alle dingen schade rekenen en achten drek te zijn, opdat we Christus mogen gewinnen (Fil. 3:8).

Maar dan toch zo, dat we wandelen naar uitwijzen van het heilig Evangelie. Christus' last is licht en zijn juk is zacht. Maar dan moeten we die last ook op ons nemen en zijn juk dragen. We mogen het leven genieten, ja — maar zoals de Here het ons geeft. En dan op die manier, zoals Paulus dit beschrijft in 1 Cor. 7:29 vv.: „Maar dit zeg ik, broeders, dat de tijd voorts kort is: opdat ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende; en die wenen, als niet wenen- de en die blijde zijn, als niet blijde zijnde en die kopen als niet bezittende, en die de wereld gebruiken als niet misbruikende. Want de gedaante dezer wereld gaat voorbij.”

Hebben we genoeg aan de voorrechten en verplichtingen van ons vaderland, dat in de hemelen is? En verwachten wij onze Verlosser uit de hemelen? Zijn we daar blij mee, dat de Here komt? Zo blij, dat we soms begeerte hebben om onthouden te worden en met Christus te zijn, omdat dat het allerbeste is? Niet omdat het hier beneden zo benauwd is en wordt, maar omdat de Here ons alles is? Dan is het leven ons Christus en het sterven gewin.

Nog een laatste opmerking. Hebben we wel genoeg oog en hart voor hen, die lichamelijk lijden? Wat wordt er een lichamelijk leed gedragen. We zien de blinden strompelen langs onze straten. We hebben doven om ons heen, voor wie een deel van het leven is afgesneden. We horen van oorlogs-invaliden, die voor hun leven verminkt zijn en elke dag een last hebben te dragen, waarvan gezonde mensen zich haast geen begrip kunnen maken. Beseffen we wat het is, als iemand van dat dag met een vermoeid lichaam te tobben heeft? Of wat het is voor een jong mens, die in de bloei van zijn leven gebroken wordt door een verraderlijke, ongeneeslijke ziekte? Hebben we daartegen troost voor anderen en mogelijk voor ons zelf?

Er is één troost. De wereld zegt, dat het een wissel op de eeuwigheid is. Een vogel in de lucht, waaraan niemand nu iets heeft.

Wie gelooft in de Here Jezus weet, dat er troost is in het lijden van heden. Onze Verlosser leeft. Hij komt eens om volkomen te verlossen. Ook het lichaam. Dit lichaam is één gestadige dood. Elke dag een stap naar het graf. Een gebroken zaakje. Maar het lijden van deze tijd gaat voorbij. Het zal hier haast zijn gedaan. Jezus Christus leeft. En wie in Hem gelooft zal leven, tot in eeuwigheid.

H. J. J.

KERK EN WERELD.

Wie uit de wereld trekt, gaat van den hoofdweg af, omdat conflicten daar zoo lastig zijn.

Wij moeten in de wereld zijn, en op de breede straat rijden voor God. Want Christus is gedood, niet op den smallen weg, maar op den breeden.

De wijk nemen voor wie vleeschelijke macht hebben, voordat zij uw mond voor altijd sluiten kunnen, en dan weer dadelijk her-beginnen, dat is de dappere vlucht. Want buiten zullen zijn de lafaards.

Leiding des Geestes is over heel de linie aan al Gods volk beloofd, ook als zij, die in de kerk door het Woord en den Geest Gods als „mensen Gods” geboren zijn, nu verder uitgaan naar de politiek, het sociaal-economische leven, de wetenschap, en wat dies meer zij.

K. S.

De la tafels si drijfsver verzeke telijke e wij verd verrast

a. Zij de haat tot de w e g e

b. Zij meldings ingevuld

c. Blij art. 19: zijn tot meldings

d. Zij de statu in haar Op ve dacteur zijn over renswaan

lerij” ge voorlicht ken, wa principie voor al schriftet lijk en r

Op 9 tot stan palingen plichte gevolgen past typ kerheid

Nederlar de reeds van het vraagstu van ver passend

(de ont de besta bijstreve dat, afg ernstige bedrager invloed hervatth bepaling van zijn

terwijl a hun oud mers 60 gen bels het geva ben bij l

len gaar steld op door een den opg buiten b

zich nie leidsver andere l len weer verplicht

te wacht dier vo wachtgel weken v komen.”

Even de werk ularistie was echt namelijk verenigir

te — ... voortzett enigingen bedrijfsv misbaar ring, op

gewijze u gezette vendien weging, der vake

sitie ver grote b van een ingenieur N.V.V. o

beweging hebben a volk na einde on niet ver